REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURĬ de ANUNŢURĬ:
In Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 211. Braşov, Joi 26 Septemvrie (9 Octomvrie). 1902.

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1902 se deschide nou abonament, la care învităm pe toţĭ amicii şi sprijinitorii foiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe şése lunĭ 12 coróne, pe treĭ lunĭ 6 coróne, pe o lună 2 coróne.

Pentru România şi străinătate: Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se póte face mai uşor prin mandate postale.

ADMINISTRAŢIUNEA.

Redeschiderea dietei.

Astădĭ se redeschide dieta unguréscă şi se inaugurézá tot de-odată noua clădire pompósă şi lucsuósă a parlamentului, care a costat atâtea 'mar de milióne, ce cad în sarcina contribuabililor din tótă ţéra.

Orgoliul naţional maghiar a dat nascere ideei de-a clădi un palat atât de sumptuos, menit ca prin strălucirea sa esterióră sĕ înalţe vada dietei şi sĕ prĕmăréscă parlamentarismul unguresc. Numai că risipa cea mare, ce s'a făcut cu acéstă clădire peste mĕsură lucsuósă, nu stă în nicĭ o proporţiune cu sĕrăcia, ce domnesce în ţéră.

Cei ce au voit sĕ simboliseze astfel importanţa parlamentarismului unguresc nu puteau sĕ semnifice mai nimerit contrastele, ce esistă de fapt între dieta cea totdéuna gata de a fi espresiunea fudulieĭ şi a esclusivismului rasseĭ dominante maghiare şi între poporaţiunea poliglotă, de a căreĭ dorinţe şi aspiraţiunĭ acéstă dietă n'a ţinut şi nu ţine sémă mai de loc, orĭ numai în mĕsură cu totul nesuficientă.

Efectele parlamentarismului modern unguresc le vedem adĭ pe tóte cărările şi nimenĭ nu ne-ar crede, când am afirma, că popórele acestor ţĕrĭ, se pot bucura de ele. Ingâmfarea, sumeţia şi încrederea órbă în sine şi 'n puterile sale, étă timbrul caracteristic ce l'au imprimat acest parlamentarism timpului de faţă, şi cine ar puté nega, că strălucirea atât de costisitóre a noului palat al dietei n'ar fi în consonanţă cu el?

Décă de strămutarea magnaţilor şi deputaţilor din vechia clădire în cea nouă pompósă s'ar puté lega cel puţin speranţa, că ei nu vor duce cu sine şi spiritul de intoleranţă, ce a ilustrat până acuma tóte faptele şi întreprinderile lor!

Dér o astfel de speranţă n'are nicĭ un temeiu, ci din contră pare justificat sĕ admitem, că trufia şovinistă va cresce încă cu dimensiunile mai marĭ şi mai grandióse ale clădirei, care va fi în viitor teatrul spectacolelor ce ni-le va oferì.

Deja adĭ când pentru prima óră s'a audit glasul şovinistilor între păreţii noului palat, aceştia au dat o probă, că se simt şi mai îndrăsneţĭ şi mai întreprindĕtorĭ în noua împrejurime.

Discuţiunile dietale s'au început în noul palat c'un atac vehement al opoziţieĭ kossuthiste în contra guvernului.

Dér atacurile n'au fost îndreptate numai în contra guvernului, ci chiar şi contra monarchului, încât preşedintele camereĭ Apponyi din causa acésta a trebuit sĕ cheme de două orĭ la ordine pe unul dintre vorbitorĭ.

Étă sub ce auspicii s'a redeschis dieta ungară în nisce momente, când din tóte părţile se ridică probleme grele şi seriόse, carĭ pentru a puté fi resolvate spre binele statului şi a popórelor lui, ar trebui sĕ întimpine cu totul alt spirit în dietă, spiritul demn şi conciliant al echităţii şi al dreptăţii.

Convocarea „Reichsrath“-ului. „*Corespondenzbureau*“ din Viena anunţă, că convocarea „Reichsrath“-ului se va face în dilele proxime.

Modificarea legei naţionalităţilor. In congregaţia de alaltăerĭ a comitatului *Liptau* a venit la ordinea dileĭ rescriptul comitatului Pojun privitor la modificarea legii naţionalităţilor. Congregaţia a primit cu 69 contra 25 voturĭ propunerea, ca sĕ adreseze dietei o petiţiune asemenea celei de la Pojun. Stefan *Rakovszki* (partidul poporal) şi I. *Rujiak* (deputat naţional slovac) au făcut contrapropunerĭ, dér nu li-s'au primit.

Pe când se vorbia în congregaţia din Liptau despre modificarea legei naţionalităţilor, asupra rescriptului *comitatului* Pojun sĕ discuta în representanţa comunală a *oraşului* Pojun. Representanţa a decis *sĕ se trécă la ordinea dilei* peste afacerea acésta. Motivarea dice, că prin decisiunea acésta representanţa a dorit sĕ fie consecuentă, de óre-ce şi înainte cu doi anĭ a decis astfel, şi ea e *convinsă*, că dieta din proprie iniţiativă va decide, décă va fi necesar, în cestiunea modificării legii naţionalităţilor.

Croaţĭ şi Sêrbĭ. Partidul naţional din Croaţia (guvernamentalii croaţĭ şi Sêrbii) a ţinut alaltăerĭ o conferenţă în Agram la care a asistat şi ministrul Ervin *Ceh*. După lungĭ discuţiunĭ partidul a luat hotărîrea: 1) Partidul condamnă demonstraţiile şi turburările de la 30 August, 1, 2 şi 3 Sept. sĕvîrşite contra Sêrbilor. 2) Partidul declară, că de dragul păciĭ şi în interesul ţĕriĭ se va da un vot în dieta regatelor Croaţiei, Slavoniei şi Dalmaţiei pentru despăgubirea celor ce au suferit pagube; 3) Partidul aşteptă de la toţĭ membrii lui, sĕ lucreze într'acolo, ca evenimentele neplăcute din Agram sĕ fie uitate şi între Croaţĭ şi Sêrbĭ sĕ se restabiléscă concordia.

Generalii burĭ în Bruxella. Alaltă-erĭ, 6 Oct., generalii burĭ *Dewett*, *Botha* şi *Delarey* au sosit în capitala Belgiei, unde au fost primiţĭ de poporaţiune cu mare însufleţire. *Dewett* a ţinut de pe balconul otelului, în care a descins, o vorbire. El a declarat, că generalii *n'au venit în Europa* spre a cere o sprijinire *pentru nedobîndirea independenţei*, ci spre a cere ajutor pentru a lecui pagubele causate de rĕsboiŭ. — Séra s'a ţinut în onórea generalilor burĭ o mare adunare poporală. Dewett a declarat: In faţa puternicei însufleţirĭ, ce-o vedem aicĭ, ne întrebăm, de ce n'a intervenit nimenĭ? *Dumnedeu a voit sĕ ne pierdem independenţa.* Vom rĕmâné credincioşĭ nouei patrii, décă se vor executa în mod leal condiţiunile de pace. Englesii nu mai sunt inimicii noştri. Eu am subscris tratatul de pace şi-mĭ voiŭ ţiné cuvêntul.

De la Bruxella generalii burĭ au plecat la Gent, la Utrecht, unde vor visita pe Krueger etc. In 17 Octomvrie st. n. vor sosi la Berlin.

Din congregaţiunile comitatense.

Sibiiu şi Lugoşiŭ.

La 6 Octomvrie n. s'au ţinut congregaţiile de tómnă ale comitatelor *Sibiiu* (în Sibiiu) şi *Caraş-Severin* (în Lugoşiŭ). Dăm următórele amĕnunte:

In congregaţia comitatului Sibiiu, membrul român Dr. *Bran de Lemenyi* a adresat vice-şpanului o interpelare în causa apariţiuneĭ foii „Szeben és Fogaras vármegye“ ce apare în Sibiiu. In fie-care numĕr fóia acésta se ocupă cu politica militantă în direcţia celui mai aprig şovinism, condusă de cea mai mare reavoinţă faţă cu naţionalităţile carĭ, locuesc în cele două comitate. Prin scrisile sale tendenţióse vré sĕ conturbe pacea şi liniştea, ce relativ domnesce în aceste părţĭ ale ţĕrii, sĕmĕnă discordie şi otrăvesce inimile. Numita fóie, deşi mereu face politică, *n'a depus cauţiunea* prescrisă prin lege. Intrébă deci pe vice-şpan, décă are cunoscinţă de acésta şi ce are de gând sĕ facă pentru-ca fóia numită sĕ fie trasă la rĕspundere şi supusă legii?

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Dama din Tivoli.

De Knut Hamsun.

— Urmare. —

Trecù o sĕptĕmână. Intr'o séră preumblându-mĕ pe strada Carol Johann, întâlnii din nou pe dama din Tivoli. Când ne apropiarăm unul de altul, amêndoi micşorarăm paşii şi înainte de a-mĭ da bine socotéla, mĕ trezii, că mergeam alăturea cu dênsa.

Vorbirăm despre nenumĕrate nimicurĭ, înaintând încet pe trotuar. Imĭ spuse cum se numesce — un nume de familie cunoscut, — întrebându-mĕ şi de numele meu. Inainte de ce i-aşĭ fi rĕspuns, mĕ prinse de braţ dicêndu-mĭ:

— „A, da! Il cunosceam deja“.

— „Aşa? Intr'adevĕr, prietenul meu, e forte gentil. Permiteţi-mĭ sĕ întreb“...

Gândurile ei erau deja departe şi arĕtând spre Tivoli dise:

— „Uite!“

Un om se urca cu bicicleta pe-o sîrmă în formă de spirală, inotând într'o mare de facle aprinse.

— „Sĕ mergem acolo?“ o întrebaiŭ.

— „Sĕ ne căutăm mai bine o bancă“, rĕspunse dênsa.

Mĕ conduse peste strada Drammen. Şi ne aşedarăm în colţul cel mai întunecat al parcului.

Incercaiŭ, fără reuşită, sĕ încep o conversaţie. Ea mĕ întrerupse cu un gest rugător:

— „Óre n'ai fi dispus sĕ taci un moment?“

— „Fórte bucuros, cu plăcere“, diseiŭ eu şi tăcuiŭ. Nu vorbiiŭ nimic ca vre-o jumĕtate de ceas. Dama şedea lângă mine, fără sĕ se misce; cu tot întunerecul îi vedeam albul ochilor întors necontenit spre mine.

In sfîrşit începù sĕ-mĭ fie frică de privirea acésta pĕtrundĕtóre, bolnavă. Vrem sĕ mĕ ridic, mĕ stăpânii însă şi scoseiŭ numai césul.

— „Sunt 10 césurĭ“, diseiŭ.

Nicĭ un rĕspuns. Ochii ei mĕ priviau înmărmuriţĭ. De-odată dise, fără sĕ se misce:

— „Ai avea curagiul sĕ desgropĭ un cadavru de copil?“

Pe mine mĕ prinseră fiorii. Fără îndoélă aveam de-a face cu o nebună; totu-şĭ curiositatea nu mĕ lăsa s'o părăsesc. De aceea diseiŭ, privindu-o pătrundĕtor:

— „Un cadavru de copil? — de ce nu? Pot sĕ-ţĭ ajut forte bine!“

— „A fost îngropat de viu, dise ea, şi trebue sĕ-l mai vĕd odată“.

— „Da, se 'nţelege, rĕspunseiŭ eu, trebue sĕ-ţĭ desgropăm copilul. E al d-tale“.

O priviiŭ fix, ea deveni neliniştită.

— „Adecă de ce sĕ fie al meu? Am dis numai, că cunosc pe mama copilului. Ascultă. Am sĕ-ţĭ istorisesc tótă întêmplarea“.

Şi dama acésta, care de alt-fel nu era în stare sĕ vorbéscă un lucru cuminte, logic, începù sĕ povestéscă o întêmplare lungă despre un copil, o întêmplare neobicĭnuită, care mĕ impresionă adênc. Istorisia fórte natural, fidel şi pĕtrundĕtor, într'o limbă frumósă, aşa, că n'ar fi în tóte minţile.

„O damă tînĕră, — fără sĕ spue anume cine e acea damă — a cunoscut nu de mult un domn, de care se îndrăgi nespus şi cu care în sfîrşit se logodi. Erau mult împreună, în public, pe stradă, şi în secret, în locurĭ ascunse. Veniau unul la altul; el la ea în odaia ei, ea la el în odaia luĭ, séu se întâlniau în întunerec pe banca acésta, pe care şedem noi acum. Da, se'nţelege, lucrul stetea rĕu şi într'o bună di cei de-acasă observară în ce stare se afla biata fată. Chemară doctorul — dama îĭ spuse pe nume, — unul dintre cei dintâiŭ doctorĭ ai noştri, şi la sfatul lui fata fù trimisă într'un oraş de provincie la o mósă.

Se născù copilul şi curios, că doctorul din Christiania venia şi acolo, în oraşul de provincie, şi tînĕra mamă zăcea

Vice-șpanul rěspunde, că are cunoscință despre apariţiunea acestei foi, scie că ea n'a depus cauţiune, dér susţiitorii fóiei au petiţionat la ministru, ca sĕ li-se ierte cauţiunea, deci sĕ se aştepte decisul ministerial.

D-l Dr. *Lemenyi* (interpelatorul) se declară nemulţumit cu rěspunsul, căcĭ — ḑice d-sa — legea dispune clar încetarea apariţiunei unei foi fără cauţiune, şi nu voia ministrului e determinantă în causă.

La punct 25 din ordinea de ḑi privitor la rescriptul comitatului Pojun pentru *modificarea legei naţionalităţilor*, ia cuvêntul d-l I. A. *Preda*, preşedintele clubului municipal român. D-sa arată cum treptat, de la 1868 încóce, au fost lăudaţĭ încălcătorii acestei legi, ér apěrătorii ei au fost traşĭ în procese. Nu primesce propunerea comisiunei permanente, ca rescriptul sĕ se ia la cunoscinţă, ci propune, ca municipiul sĕ îndrume pe vice-şpan a face o representaţiune către dietă, cerênd respectarea întru tóte a art. de lege 44 din 1868.

In acest obiect Dr. K. *Wolff* face aditamentul la propunerea comisiunei permanente, ca congregaţia sĕ-şĭ esprime părerea de rěu faţă de faptul, că nu se respectă legea.

D-l Dr. *Bran de Lemenyi* sprijinesce propunerea d-lui Preda, ca sĕ se pretindă de la dietă respectarea legii şi sĕ se facă odată capĕt oportunităţii.

Făcêndu-se votarea, propunerile lui Dr. Wolff şi a lui Preda *se primesc*.

A urmat apoi desbaterea asupra celorlalte puncte de la ordinea ḑilei.

*

Congregaţia comitatului *Caraş-Severin* s'a ţinut de asemenea la 6 Oct. a. c. în Lugoşiŭ.

După deschiderea şedinţei prin fişpanul Pogany, d. Virgil *Tomicĭ* a adresat vice-şpanului *Fialka* o interpelare cu privire la ḑiarul „Controla“ ce apare în Timişóra. Spune, că deşi nu are cauţiune, fóia acéstă totuşĭ face politică, agită contra corporaţiunilor bisericei gr. or., dér cu tóte acestea s'a aflat un organ al administraţiei, un vice-şpan, care recomandă prin ordinaţiune şi impune comunelor sprijinirea numitei foi. Protestéză în contra protegierii oficióse a unei astfel de foi şi întrébă pe vice-şpan, décă are de gând, sĕ retragă îndată acéstă ordinaţiune ilegală?

Viceşpanul *Fialka* rěspunde, că dênsul nu a lansat o astfel de ordonanţă, nicĭ nu are cunoscinţă despre esistenţa ei. Va cerceta şi va revoca o astfel de ordonanţă ilegală, décă ea esistă de fapt.

Intrându-se în ordinea ḑilei, d-l Coriolan *Brediceanu* cere, ca incassarea dărei publice sĕ se amâne până după deschiderea têrgurilor, căcĭ unul din isvórele de câştig cele mai puternice ale poporului din comitat e prăsirea vitelor. Bóla de vite grasând anul acesta în comitat, porul n'a avut venit din vite, ér ca sĕ le vêndă, n'are unde, căcĭ têrgurile sunt închise. Propune, ca viceşpanul sĕ fie îndrumat a esopera amânarea încasării dărilor pe cale de esecuţiune în acele părţi ale comitatului, carĭ au fost atinse de epidemia vitelor.

D-l Brediceanu face apoi imputărĭ viceşpanului, că n'a amintit nimic în raportul sěu despre *casul din Valeadienĭ*, unde gendarmii au vĕrsat érăşĭ sânge românesc. La Valeadienĭ poporul nu s'a opus cu forţa, şi totuşĭ gendarmii au tras în carne vie.

Spune apoi, că ḑi de ḑi se ivesc surprinderĭ pe terenul *încătuşerii libertăţilor publice*, mai ales faţă de naţionalităţĭ. Sunt espulsaţĭ cetăţenii, carĭ nu voesc sĕ se lapede de limba şi de neamul lor şi nu voesc a învĕţă la poruncă „limba statului“. Dovadă casurile cu espulsarea redactorilor germanĭ din Timişóra şi Chichinda. Garanţia şi libertatea personală n'au fost până acum periclitate fără judecată, acum însĕ şi la acestea ne putem aştepta, căcĭ abia s'a aruncat o singură vorbă şi căpitanul din Timişóra a şi grăbit sĕ facă din vorbă un fapt, ér cel din Chichinda sĕ-l imiteze. Prea se îngróşă atmosfera — ḑise d-l Brediceanu — şi mai bine e sĕ deschidem ventilele durerilor nóstre, decât sĕ le lăsam a-se grămădi. Numai aşa se póte evita o esplodare a lor.

Atrage atenţiunea fişpanului la uneltirile de *maghiarisare* ale ministrului de culte şi instrucţie şi ḑice că ministrul ar trebui prevenit şi luminat, ca sĕ se abată de la acéstă direcţie jignitóre şi contrară scopului învĕţămêntului.

Viceşpanul rěspunde, că raportul sĕu s'a restrîns numai asupra afacerilor curente. — Primesce propunerile d-lor Brediceanu, Dobrin şi Tomicĭ în cestiunea bólelor de vite şi aprobă, ca congregaţiunea sĕ se adreseze telegrafic către ministru. In cestiunea de la Valeadienĭ a primit resultatul anchetei comandei de gendarmĭ, care e divergent de resultatul anchetei administrative, din care causă aprobă, ca sĕ se alégă o comisiune mixtă. — In cestiunea sacrilegiului din *Balinţ* a primit sentinţa comandei de gendarmĭ, care „a dojenit aspru“ pe vinovaţĭ. In motivarea acestei sentinţe e, că însuşĭ preotul din localitate a declarat la protocol, că întrarea gendarmilor în altariŭ, nu este sacrilegiu (!)

Se iau la cunoscinţă mai multe currende, între carĭ cea de la Pojun în cestiunea desfiinţării legii naţionalităţilor, şi se aprobă trecerea şcólei comunale din Teregova la stat, cu condiţiunea, ca limba română sĕ se predea obligător.

Maghiarii şi „Corda Fratres“.

(Conflictul între tinerimea maghiară şi italiană.)

Ḑiarele unguresci au publicat o telegramă din Veneţia în care se spunea, că în congresul din Veneţia s'a hotărît ca studenţii universitarĭ sĕ nu fie grupaţĭ în secţii după teritoriu politic, ci după *naţionalităţĭ*.

Scirea acésta a fost de ajuns pentru-ca ḑiare ca „Budapesti Hirlap“ şi „Magyarország“, sĕ declare, că décă aşa ar fi într'adevĕr, tinerimea maghiară va rupe orĭ-ce contact cu federaţiunea internaţională a studenţilor şi *secţia maghiară se va desfiinţa*. „Bud. Hirlap“ spune, că Wlassics Tibor, prim-redactor la organul oficial *„Erö“* al secţiei maghiare, a anunţat presidiul, că-şĭ dă dimisia din funcţia de prim-consul şi ḑiarul „Erö“ a încetat de a mai fi organ oficial al Federaţiunei internaţionale.

In legătură cu acésta „Bud. Hirlap“ spune, că după o scrisóre, ce a primit'o din Veneţia, în urma atitudinei energice a studenţilor francesĭ, congresul a hotărît, ca studenţii sĕ fie grupaţĭ în secţii *după naţiunĭ*, adecă în secţia ţĕrii în care studiază. Propunerea cu privire la acésta a făcut'o francesul *Provansal* şi a obţinut 3 voturĭ, contra 2.

Ḑiarele unguresci uită însĕ a adăuga, că în şedinţa a patra, de Sâmbătă, *Giglio-Tos* a cerut, ca reuniunea sĕ se declare ilegal constituită şi decĭ, nicĭ decisiunile ei nu pot fi valabile. Tot Giglio-Tos a insistat, ca adunarea sĕ declare, că votul din şedinţa trecută (Vinerĭ) nu póte avé, decât un *caracter provisoriu*. In urma acésta s'a făcut moţiunea, ca adunarea sĕ trécă la ordinea ḑilei.

*

Étă acum ce cetim în „Magyarország“ de la 7 Octomvrie despre conflictul între studenţii maghiarĭ şi italienĭ:

Unul din consulii *secţiei maghiare, care a încetat de a mai esista*, — ḑice „M—g“ — clarifică în chipul următor, într'un articol adresat studenţimei maghiare, starea Federaţiunei studenţescĭ numită internaţională, dér care în esenţa ei e de *caracter românesc*:

Grupul maghiar s'a vîrît, chipurile, în corpul congregaţiei panlatine... S'au pregătit în curênd statutele, pe carĭ însĕ autorul lor *Giglio-Tos* le-a redactat aşa, încât presidentul studenţilor din Statele-Unite E. G. *Lourenzen* n'a fost în stare, nicĭ după o muncă de două ḑile şi două noptĭ, sĕ le claseze în ordine logică. Congresul II de la 1900 din Paris a şi dat espresiune acestui fapt. Congresul a însărcinat cu modificarea statutelor pe preşedintele din nou ales de origine Maghiar, şi primirea lor ar fi trebuit sĕ se facă în congresul din ést-an (Budapesta) Maghiarii au fost sĕrbătoriţĭ de întréga societate francesă, ér Effisio Giglio-Tos a primit insemnele de distincţiune ale Academiei.

Astfel a început sĕ se transforme Federaţiunea în jucăria *unui* om.

Dr. Ludvig, noul president, şi Dr. Semenyei presidentul secţiei maghiare, au pregătit proiectul de statut nou, care simplamente era *nimicilor pentru naţionalităţĭ*, şi ei voiau în acelaşĭ timp sĕ desfiinţeze caracterul permanent al presidentului de senat senior, în care funcţie ajunsese Giglio-Tos. S'au urmat tratărĭ între Budapesta şi Turin, carĭ însĕ *s'au întrerupt* din causa atitudinei hotărîte a Maghiarilor. Contrarietăţile au mai fost înăsprite printr'un incident.

Giglio-Tos, actualmente profesor suplent la un gimnasiu inferior, a întrebat décă ar primi în Ungaria un ordin scriind d. e. o broşură asupra lui Petöfi. Aşa se pare, că rĕspunsul nu l'a satisfăcut pe Giglio-Tos. Şi acésta a turburat relaţiile între cele două comisiunĭ.

După acésta Dr. Semenyei a scris lui Ioan *Scurtu* acea scrisóre faimósă şi în strĕinătate, în care declara, că cu el (Scurtu), ca president al secţiei din România, *nu póte sta de vorbă*, fiind-că în calitatea sa de president al unei secţii nu póte sta de vorbă c'un supus ungar, decât numai ca c'un simplu membru. Când şi antecesorul lui Scurtu, Lucian Bolcaş a protestat din causa acésta, Ludwig s'a identificat cu Semenyei. Mai amintim aicĭ şi broşura Românilor, în care este atacat şi ministrul Wlassics pentru vorbirea ţinută în parlament despre congresul studenţesc, precum şi rectorul Vecsey.

Incurênd a sosit scrisórea studenţilor *slovacĭ*, carĭ studiéză în Praga, şi carĭ cereau o secţie separată. Presidentul li-a rĕspuns în limba maghiară, că-i va înregistra bucuros, ca membri ai secţiei maghiare.

Abia a trecut inconvenientul acesta, şi étă că sosesce din Viena o scrisóre de la 150 membri, carĭ cereau secţie deosebită. Aceştia erau studenţii de naţionalitate [illegible] scrisórei acesteia nu i-s'a dat atenţiune.

Când după tóte acestea, presidiul a renunţat la ţinerea congresului, a dat dovadă de mare forţă spirituală, fiind-că este mai uşor sĕ încurcĭ într'un scandal pe tinerimea unui stat, decât sĕ păzescĭ de aşa ceva. Au luat decĭ asupra lor odiul, şi-au dat dimisia şi s'au retras.

Secţia italiană li-a telegrafat, că: *„vor da ei (Maghiarii) esplicaţiunĭ lumei civilisate pentru acéstă faptă a lor?“* Nicĭ-odată! Nu e nevoie de esplicare. Englesul, Germanul esplică sĕu se scusă ei pentru-că négă orĭ-ce comuniune cu „Corda Fratres?“ Ce este adĭ adecă uniunea „Corda Fratres?“ Ar trebui sĕ fie o federaţie studenţéscă, ea însĕ e *un loc de refugiu al agitatorilor naţionaliştĭ*. Ar fi sĕ servéscă sciinţa, însĕ nu se ocupă cu ea. Din causa acésta *studenţimea maghiară a rupt orĭ-ce legătură cu ea*. Englesii au venit la noi, ér tinerimea puternicei Anglii face în privinţa inteligenţiĭ cât tinerimea din împrejurimile Mediteranei.

*

Acesta este rĕspunsul pasionat şi îngâmfat al tinerimei maghiare la cele ce s'au petrecut şi se petrec în jurul Federaţiunei „Corda Fratres.“ Credem, că acestor espectorărĭ pătimaşe li-se va riposta după vrednicie din partea celor competenţĭ.

Un articol din „Daily Mail“.

Despre Evreii din România.

Domnul Sutherland Edwars, colaborator al ḑiarului *„La Roumanie“* din Bucuresci, publică în *„Daily Mail“* un interesant studiu asupra cestiunei jidovilor din România, din care estragem şi noi următórele:

„America n'a luat parte de loc, ḑice d-l Sutherland, la intervenţia Europei, din 1863, în favorul Poloniei. Masacrele bulgare n'au emoţionat-o la 1876. Cu tóte acestea acuma s'a pus în acţiune spre a provoca o intervenţiune din partea puterilor signatare ale tratatului din Berlin (care nu privesce de loc pe America) în favorul jidovilor din România.

Presiunea diplomatică esercitată în acest chip asupra guvernului român, nu póte duce la un resultat mai serios, decât representaţiunile temporare ale ministrului american din Bucuresci, care veghéză asupra intereselor Statelor Unite, nu numai în Bucuresci, ci şi în Belgrad şi Atena.

Nu se scie, că acest diplomat acreditat pe lângă trei diferite guverne, a studiat în Atena orĭ la Belgrad afacerile României. Punctul sěu de observaţie însĕ de sigur n'a fost în Bucuresci, de unde ar fi trebuit sĕ-şĭ informeze guvernul (care probabil îl va fi consultat asupra cestiunei), *că jidovii nu sunt supuşĭ în România nicĭ unei restricţiunĭ, căreia sĕ nu fie supuşĭ şi cei-lalţĭ strĕinĭ din acéstă ţĕră.*

încă bolnavă, când i-se aduse vestea de mórtea copilului.

— „Născut mort?“

„Nu! Trăi câte-va ḑile“.

Faptul era, că copilul nicĭ nu murise. Tot timpul nu voiră sĕ lase pe mama sĕ-şĭ vadă copilul; în sfîrşit în ḑiua în care fù înmormêntat, îl aduseră la ea într'un sicriu.

Şi nu era mort, îţĭ mărturisesc, trăia, avea sânge în faţă, şi-şĭ mişcă de câte-va orĭ degetele de la mâna stângă. Cu tot plânsul mamei, îi luară copilul şi-l înmormêntară. Doctorul cu móşa îngrijiseră de tóte.

„Vremea trecù. Mama se reculese şi deşi încă bolnavă, merse acasă în capitală. Aicĭ povesti dênsa câtor-va prietene ce se întêmplase în oraşul de provincie şi fiind-că tot gândul îi era numai la copil, nu putù sĕ le tăinuéscă presupunerea, că copilul ar fi fost îngropat de viu.

Şi fata jelea şi suferia. Acasă se uitau la ea cu dispreţ, şi logodnicul dispăruse fără de urmă.

Intr'o ḑi se opri o trăsură la casa părinţilor ei. Ea trebuia sĕ facă o plimbare. Se urcă, trăsura plécă şi birjarul opri la Gaustad. Doctorul veni din nou. De ce au dus'o în casa de nebunĭ? Inebunise în adevĕr, séu se temeau, că va vorbi prea tare despre copil?

In Gaustad o întrebuinţau sĕ cânte nebunilor la pian. Intr'aceea acolo n'au putut se constate o bólă spirituală, ci numai lipsă de putere şi de vointă în mare grad.

A ha, o rugau sĕ cerce sĕ-şĭ întrebuinţeze vointa, sĕ şĭ-o întăréscă. Nu-i adevĕrat ca era comic, cum o siliau chiar pe dênsa sĕ denunţe nelegiuirea faţă de copilul ei?

Apoi o lăsară sĕ plece. Incepù sĕ jeléscă şi sĕ sufere din nou, căcĭ n'a putut sĕ convingă pe nimenea, pe nicĭ un om ca sĕ-i ajute. — „Décă nu voesce niciunul... sfîrşi biata femee.“

Povestirea damei mi-se părù fórte romantică, totuşĭ aveam convingerea că ea credea tot ce spusese. Fusese prea bine şi prea cald povestit, decât ca sĕ fie o minciună, şi mĕ gândiam, că póte sĕ fie ceva adevĕrat din tóte astea? D. e. e posibil sĕ fi avut vre-un copil. Din causa bólei a fost póte prea slabă sĕ înţelégă, că copilul murise. Şi într'o halucinaţie de frigurĭ îşĭ formase idea că copilul a fost omorît. Decĭ ḑiseiŭ:

— „Este copilul îngropat aicĭ?“

— „Nu! A fost îngropat unde am fost bolnavă“, rĕspunse ea.

— „Aşa-déră tot a fost copilul d-tale“ ḑiseiŭ eu repede.

Ea tăcù. Mĕ privi pieziş şi privirea ei deveni fricósă şi neîncredĕtóre.

— „Fără îndoială, că voesc sĕ-ţĭ ajut, pe cât îmĭ stă în putinţă“, ḑisei liniştit. „Când sĕ plecăm?“

— „Mâne“, rĕspunse ea hotărîtă, „mâne chiar, décă se póte.“

— „Bine.“

Şi ne înţeleserăm, ca sĕ ne întâlnim a doua ḑi séra la 7, la plecarea trenului.

(Va urma.)

De la recunóscerea independenței României, Jidovii tot așa ca și Mahomedanii au fost lipsiți de privilegii și de dreptul de cetățenĭ românĭ. Acésta nu din causa bigoteriei religióse, ci de frica întrării elementelor streine în parlamentul unei țĕrĭ amenințate din tóte părțile de serióse pericole politice. Cu tóte acestea, la 1880, cedând presiunilor venite din Anglia, Franța, Germania, Austria și Italia— fără nicĭ o vorbă din partea puternicei Rusii, — Românii au șters din constituțiunea lor clausula, care restringea drepturile de cetățén român numai la creștinĭ.

Tot atuncĭ, din propria lor inițiativă, Românii acordară cele mai largĭ drepturĭ politice tuturor jidovilor, carĭ făcuseră campania independenței contra Turciei; în același timp prin abolițiunea completă a incapacităților religióse, toțĭ strĕinii stabilițĭ în România, jidovĭ séu creștinĭ, puteau obține naturalisarea, prin petiție adresată parlamentului. De la 1880 încóce nicĭ o lege nu s'a adus în România contra jidovilor și nu esistă nicĭ o asemenea lege nicĭ în timpul de față.

Rĕspunsul guvernului român față cu guvernul Statelor Unite ar puté fi în primul loc, că jidovii din România nu sunt lovițĭ nicĭ de un fel de lege, care n'ar privi pe toțĭ neromânii, apoi ar mai puté întreba fórte politicos pe guvernul american, cum se face, că în America — al cărei guvern se arată atât de interesat față de pretinsele nedreptățĭ făcute jidovilor — jidovii sunt esclușĭ din tóte locurile?

Prin ce mijlóce póte asociația Raiffeisen

sĕ promoveze raporturile economice din comunele nóstre? *)

(Conferență ținută la congresul 18 al societăților Raiffeisen în Sibiiu, de Mihail *Ambrosi*.)

Sunt aprópe douĕ decenii de la introducerea societăților Raiffeisen în organisația economică a micului nostru popor, un timp relativ scurt și totușĭ din începuturile neînsemnate s'a desvoltat un edificiu puternic, o asociație, care acuma împânzesce aprópe tótă țéra săsescă. Pe lângă puternicul stîlp, pe care țĕranii noștri îl aveau deja de multe decenii în societatea nóstră agricolă, s'a mai adăogat unul nou, ca sĕ sprijinéscă și sĕ întăréscă edificiul poporal. In sbor repede societatea Raiffeisen a ajuns pe sora sa, care înainte cu mai mulțĭ anĭ îșĭ serbase iubileul de aur, spre a lucra acuma mână în mână pentru conservarea poporului nostru. Una, avisând pe țĕranul nostru la o activitate mai mare, la o economie mai proventuósă prin sfat și prin faptă; cealaltă, dând celui lipsit mijlócele bănescĭ necesare, ca sĕ pótă face ameliorările aducĕtóre de câștig, pe carĭ le cere progresul, ferind pe omul sĕrac de camătă și îndemnându-l la crutare.

Cât de miopĭ sunt aceia, carĭ sunt de părere, că una face concurență celeilalte, că una ar face pe cealaltă de prisos când noi scim bine, cât sunt de grele timpurile de astădĭ și cât de mare nevoie avem de amêndoi prietenii, dintre carĭ unul sĕ ne servéscă de călăuză înțeléptă, ér al doilea de cărăuș gata spre a ne ajuta. Ér unde împrejurările sunt în adevĕr de așa, că fie care din aceste douĕ societățĭ binefăcĕtóre îșĭ merge drumul propriu, unde egoismul și diferențele de partid au provocat cértă între cele douĕ societățĭ surorĭ, — acolo stăm fórte trist, acolo amêndouĕ sunt împedecate și paralisate, acolo se chircesc nobilele fructe ale vieții sociale, carĭ nu pot prospera, de cât în lumină și armonie.

De aceea la o parte cu încăpățînarea și egoismul! Aceste asociații, pe carĭ ni le-au creat Bedeus și Dr. Wolff din iubire desinteresată față cu poporul, nu sunt pentru-ca sĕ servéscă interese particulare, nu pentru-ca sĕ diviseze comunele nóstre în douĕ tabere dușmănóse, ci pentru-ca sĕ unéscă tóte puterile la o muncă comună a vieții și a dragostei.

Da, aceste douĕ societățĭ se complectéză una pe alta. Amêndouĕ au drept țintă sĕ întăréscă și conserveze țĕrănimea nóstră, amêndouĕ au drept țintă sĕ unéscă forțele resfirate.

Problema societății Raiffeisen nu trebue și nu póte sĕ fie *împărțirea de banĭ fără nici un plan* printre consăteni. Nu póte sĕ fie ținta nóstră sĕ utilisăm cu grabă mare creditul acordat de institutul de credit din Sibiiu, împărțind banii între membri, numai pentru a realisa cât mai curênd un câștig cât sĕ póte de mare pentru acoperirea vr'unei necesitățĭ bisericescĭ séu altfel de nevoi. Voi, membri din comitet, *încă nu v'ațĭ făcut datoria*, décă la judecarea cererilor de împrumut, ațĭ cumpănit cu precauțiune, décă suma cerută este asigurată de datornic și garanțĭ; voi avețĭ o problemă mult mai frumósă: trebue sĕ cercetațĭ starea economică a fratelui strîmtorat, sĕ vĕ sfătuițĭ cu el, care ar fi calea cea mai potrivită a scăpării; și când vețĭ vedé, că amicul vostru este *un făcĕtor de datorii nesocotit*, care a aflat că cel mai ușor mod de a-șĭ procura banĭ este subscrierea de polițe (cambii) și nu-șĭ dă silința de fel sĕ înainteze din propria sa putere, atuncĭ *vețĭ refusa ajutorul* societății Raiffeisen și îl vețĭ lumina, că societatea Raiffeisen *nu este pepinieră pentru negligență și trândăvie.*

Și décă vețĭ proceda astfel, atuncĭ fórte des vețĭ ajunge în situația, de a feri pe unul séu altul dintre concetățenii voștri de vr'o speculație greșită, o cumpărătură nesocotită, și altele de felul acesta.

Banul sĕ nu fie la societatea Raiffeisen de cât *un mijloc, care duce la scop.* Ér scopul nu póte sĕ fie, decât de a influința educativ și îndemnător asupra activității îndreptate spre câștig, asupra poftei și plăcerii de muncă a consătenilor, și a pune prin acésta o basă solidă bunăstării. Acela, care îșĭ închipuesce, că vărsarea unui potop de banĭ într'o comună sĕrăcită, fie că vin banii din institutele de credit, fie din fabricele din America, va puté produce un avênt stabil economic, se înșélă amar. Acésta numai așa se va puté face, când ne vom fi îngrijit, ca din banii aceia sĕ se creeze isvóre de bunăstare permanentă, pentru valorarea stabilă a forțelor de muncă.

De aceea trebue sĕ ne îngrijim, ca banii distribuițĭ sĕ contribue la fortificarea economică atât a singuraticilor, cât și a totalității. In societatea Raiffeisen comitetului nu-i va fi așa greu sĕ pună piedecĭ împrumuturilor ușóre și de a supraveghia, ca banii împrumutațĭ sĕ se întrebuințeze în adevĕr pentru îmbunătățirea economică.

Pe lângă cele trei cestiunĭ, pe carĭ revisorul Teutsch le-a atins la congresul 14 din Sibiiu, adecă 1) Ce trebue făcut pentru ridicarea spiritului de crutare a sătenilor? 2) Cum trebue sĕ se înființeze societățile de vințelerie? 3) Și cum trebue sĕ se asigure vitele?—așĭ mai adaoga un al patrulea punct, despre *promovarea prăsirei vitelor în cadrele societății Reiffeisen.*

E vorba despre cumpĕrarea de vite tinere, cu deosebire de vițele de prăsilă de rassa Pinzgau pentru locuitorii mai sĕracĭ, într'un fel și chip, ca aceștia sĕ fie silițĭ într'o formă ușóră la crutare, ér pe de altă parte sĕ facem din ei bunĭ cultivatorĭ de vite. Și ca sĕ avețĭ de la început încredere în propunerea mea, vĕ destăinuesc, că societatea de credit și economii din Proștea-mare deja de doi anĭ a pus în practică acest lucru cu cele mai bune resultate. Societatea cumpĕră pentru sătenii sîrguincioșĭ vițele de câte un an, un an și jumĕtate în valórea de 100—150 coróne. Vitele sunt luate îndată în îngrijire de către respectivĭ. Cel ce primesce vita, trebue sĕ dea un contract de următorul cuprins:

1) Datornicul se obligă sĕ țină vițéua cel puțin trei anĭ și în ce privesce hrana și îngrijirea sĕ urmeze indicațiunile supraveghiătorului de vite numit de societate. Vîndarea vitelor cumpĕrate cu ajutorul institutului, în decursul celor trei anĭ, se póte face numai în casul, când vita nu s'ar desvolta destul de frumos, séu ar contracta vr'un defect, așa că ținerea ei sĕ nu mai fie rentabilă. In acest cas vîndarea sĕ se facă cu aprobarea institutului și banii sĕ se întrebuințeze imediat la cumpĕrarea unei alte vite. Datornicul póte sĕ plătéscă din aceștĭ banĭ o parte și pentru plătirea datoriei sale. 2) Vițéua nu póte fi întrebuințată la jug înainte de vrîsta de $2^1/_2$ anĭ, și și atuncĭ numai cu învoirea supraveghiătorului. 3) Datornicul se obligă a plăti datoria în timp de trei anĭ, ér în cas când pentru neobservarea condițiilor, i-s'ar resilia contractul, în timp de 30 dile de la resiliare. 4) Pentru împrumut vor plăti $8^0/_0$ séu anual, séu după trei anĭ. In acest din urmă cas va mai plăti $8^0/_0$ pentru întârdiere. 5) Pentru asigurarea creditorului, datornicul lasă zălog vitele și predă casierului biletele de cumpĕrare. Afară de acésta datornicul mai are și doi garanțĭ etc.

(Sfîrșitul urmézĕ.)

*) Din „Siebenbürghisch-Deutsches Tagblatt".

SCIRILE DILEI.

25 Septemvrie. v.

Studenții universitarĭ italienĭ și românĭ dela congresul „Corda Fratres", carĭ au pornit împreună din Veneția pe la Fiume spre România, au trecut adĭ la 3 óre d. a. cu trenul accelerat pe la gara Brașov. Din causă, că s'a stricat ceva la mașină, și la Apața a trebuit sĕ fie trimisă o altă locomotivă, trenul s'a întârdiat cu-o oră. Un grup numĕros de Românĭ din localitate, care aștepta sosirea lui, salutară pe studenții călĕtorĭ c'un puternic „sĕ trăiescă", la care Italienii rĕspunseră cu „Evviva!" Aprópe toțĭ congresiștii purtau lente tricolore române și italiene. Trenul a zăbovit în gară numai vre-o câte-va minute. Mai mulțĭ dintre tinerii noștri academicĭ și titrațĭ au însoțit până la Predeal pe óspeții venițĭ din Veneția. Intre strigărĭ de „Evviva" și „sĕ trăiéscă" și în sunetul unui cântec intonat de studenții italienĭ, trenul s'a depărtat spre Predeal.

Impĕratul Wilhelm și profesorii. La ultima visită a împĕratului Wilhelm în Strassburg a avut loc o conversație fórte ciudată între împĕrat și rectorul universității din acel oraș. Impĕratul se adresà după dineul oficial, cu țigara în gură, către rector cu întrebarea: „Spune-ți-mĭ, d-le rector, de ce sunt profesorii universitarĭ atât de vanitoșĭ?" — Rectorul a rĕspuns: „Maiestate, profesorii se cred a fi cei mai chemațĭ și mai nobilĭ representanțĭ ai sciinței în Germania". — Impĕratul a rĕspuns: „Póte totușĭ s'ar puté găsi un mijloc, prin care sĕ se desvețe profesorii de grandomania aceea colosală de care sunt stăpânițĭ", și cu aceste cuvinte i-a întors rectorului spatele. — Pentru a înțelege aceste cuvinte pronunțate cam de mult și eșite abia acuma în publicitate, trebue sĕ ne reamintim casul cu profesorul *Spahn*, pe care l'am tratat și noi la timpul sĕu. Profesorul Spahn a fost numit la catedra de istorie de la universitate din Strassburg. Numirea lui Spahn a întêmpinat împotrivire la profesorii din Strassburg, pe motiv, că Spahn e catolic și că în predarea istoriei nu va puté fi emancipat de preocupațiunĭ confesionale. Se scie, că la numita universitate, de și într'o provincie și oraș, unde majoritatea absolută a locuitorilor este catolică, în corpul profesoral nu erau de cât doi profesorĭ catolicĭ, Spahn e al treilea. Jidovii însĕ, carĭ de sigur „nu au preocupațiunĭ confesionale" formézĕ douĕ treimĭ din corpul profesoral și combăteau cu înverșunare numirea lui Spahn. — De aicĭ observarea atât de aspră a împĕratului.

O dramă înfiorătóre familiară s'a petrecut Duminecă în Viena, cum de mulțĭ anĭ cronica locală de acolo n'a mai înregistrat una asemenea. Birtașul dela „Grünen Baum" Iohann Foerchtgott *a împușcat în locuința sa din Neubaugasse pe soția sa, pe trei copii ai sĕi elevĭ de școlă și apoi s'a împușcat el însușĭ.* Toțĭ cincĭ au murit. Foerchtgoth a fost mai de demult inginer și architect și avea birtul sĕu în strada Mariahilf. Motivul faptei sale se dice, că a fost starea derăpănată a financelor sale. El a deschis restaurația sa înainte cu vr'o 4—5 anĭ, dér s'a înglodat așa de mult în datorii, încât nu mai avea nicĭ un credit. In nóptea de Sâmbătă spre Duminecă a predat banii încasațĭ peste di primului sĕu chelner și a dis sĕ plătéscă personalul. Apoi s'a dus într'o cafenea din vecinătate, unde a stat până la 5 óre diminéța. S'a întors apoi acasă pe la $8^1/_2$ diminéța și a esecutat gróznicul plan.

O ligă contra duelului. In Oradea mare s'a constituit o ligă contra duelului. Inițiatorii acestei mișcărĭ au lansat un manifest, pe care l'a semnat și prim-procurorul Coloman Savel și președintele tribunalului Francisc Nagy.

Teatru german. Mâne, Joi se va da drama în patru acte *„Die Frau vom Meere"* de Enric Ibsen, pentru prima-óră aicĭ în Brașov.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 8 Octomvrie. In ședința de adĭ a camerei kossuthistul Barabas a atacat guvernul pentru-că n'a luat parte la serbarea lui Kossuth. Fiind-că a atacat și pe Majestatea sa, președintele Apponyi l'a chiemat de douĕ-orĭ la ordine. Ministru-președinte Szell a rĕspuns în mijlocul unui mare sgomoț, că n'a fost posibil ca guvernul se participe la serbare, de óre-ce Kossuth a susținut incompatibilitatea dinastiei Habsburg și a constituției.

Budapesta, 8 Octomvrie. Deputatul slovac *Valassek* a fost condamnat la trei lunĭ închisóre, pentru calomnie.

Viena, 7 Octomvrie. Monarchul a primit adĭ înainte de amiadĭ la palat pe ministrul președinte Szell. Audiența a durat $1^1/_4$ óră. La amiadĭ Szell a plecat spre Budapesta, fără a fi mai conferi cu Koerber. In cercurile politice situația e considerată ca fórte seriósă. Se speră totușĭ, că neînțelegerile se vor aplana.

Constatinopol, 8 Octomvrie. Marele duce Nicolaevicĭ a atras atențiunea Sultanului la pericolele din Macedonia, și cu considerare la acestea, i-a cerut permisiunea, în numele Țarului, ca Rusia sĕ arangeze douĕ stațiunĭ de cărbunĭ în porturile din Burgas și Varna.

Sofia, 8 Octomvrie. Comitetele macedonene au organisat o mare retragere cu torțe în onórea lui *Ignatiew*. Risoff, unul din șefii macedonenĭ, a esprimat recunoscința poporului bulgar față de autorul tratatului din San-Stefano. De pe balconul agenției rusescĭ Ignatiew mulțumi pentru entusiasmul ce-i arată poporul bulgar și sfătui pe Bulgarĭ sĕ aibă incredere în Rusia, căcĭ în acest cas libertatea Macedoniei e sigură. Ignatiew va pleca Joi din Sofia.

POSTA REDACȚIUNEI.

D-lui G. V... *Viena*. In chestiunea, despre care ne scriețĭ, nu putem da nicĭ nicĭ o deslușire. Ar fi bine, sĕ vĕ adresațĭ la redacția diarului respectiv. Salutărĭ!

Sosițĭ in Brașov.

Pe diua de 7 Octomvrie 1902.

H. Bucurescĭ: Pálinkás, voluntar, Budapesta; Fövényesy, voluntar, N. Kanizsa; Holzer, comerciant, Budapesta.

H. Grand: Haimann, comerciant, Brăila; Busin, antreprenor, Apața; Gangel, privatier, Mediaș; Locher, adjunct. c. și r. Praga.

H. Orient: Mețianu, protopop, Zerneștĭ, Grüner, negużător de lemne, Sighișóra; Solacolu; Puiu, comercianțĭ, Bucurescĭ.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

„Caractere morale, esemple şi sentinţe uclese din istoriile şi literaturile popórelor vechĭ şi moderne" de *Ioan Popea*. Preţul cor. 2.50 (cu posta cor. 2.70.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge şi portul postal.

Novele de Sienkiewicz: „Natură şi vieţă". „Sluga veche" şi „Ianco musicantul." Traducere de *I. C. Panţu*; o broşură de 192 pag. Preţul 80 banĭ + 5 banĭ porto.

De asemenea se recomandă:

I. C. Panţu: „In plasă". „In Baltă". „Cale grea". „La Códe". „La cârciuma lui Tiriplic." *Schiţe din vieţa dela ţéră*. O broşura de 112 pag. cu preţul 40 banĭ + 5 banĭ porto.

I. C. Panţu: *„La tĕrg"*, povestire din viéţa unui cioban. O broşură din 32 pag. cu preţul 16 banĭ + 3 banĭ porto.

Antropomorfisme şi Antiantropomorfisme în limba română de *Nicolae Sulică*. In limba nóstră scrierile de felul acesta sunt rare şi scrierea acésta a d-lui profesor la gimnasiul român din loc Nic. Sulică se distinge nu numai prin conţinutul sĕu bogat şi sistematic, prelucrat după stricta metodă scienţifică, ci şi prin limbagiul sĕu scris la înţelesul tuturor. Autorul e cunoscut şi din scrierile sale folklorice filologice de până acum. Preţul 80 banĭ (+ 5 banĭ porto.)

Românii Secelenĭ. Causele decadenţelor economice şi mijlócele de îndreptarei Disertaţiune de Ioan I. Lăpădat. 30 bani plus 5 banĭ porto.

Trilby, roman în românesce de Afin dela Tuscia. Preţul 2 cor plus 20 banĭ porto.

Buchete de florĭ, culese din grădina limei române pentru copiĭ, fascicola III. de I. T. Totan, înv. Ed. I. Pr. 20 b. porto 5.

Poesii, de Bolintineanu. Bătăliile Românilor, II. Preţul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

Juvenilia, prosă şi versurĭ, de Sextil Puscariu. Preţul cor. 1.60. pl. 20 b. porto.

Opiniunea publică, conferenţa ţinută a Atheneul român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885 preţul 50 b. plus porto 5 banĭ.

Dialogul Ţiganului cu Sân-Petru la pórta raiului séu glume şi petrecere de ajuns. Manual lucrat după biblia ţigănés ă de Aron Boca Velchereanu 50 bani plus 5 b. porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Octomvrie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120 05
Renta de corône ung. 4%	97 75
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$%	90 35
Impr. căil. fer. ung. in argint $4^1/_2$%	97.85
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	201 25
Bonurĭ rurale croate-slavone	160.—
Impr. ung. cu premii	100.80
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	100.60
Renta de argint austr.	120.45
Renta de hârtie austr.	99.95
Renta de aur austr.	92.15
Losurĭ din 1860.	150 60
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.85
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	720.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	681.75
Napoleondorĭ	19 05
Mărcĭ imperiale germane	$116.97^1/_2$
London vista	239.40
Paris vista	95.15
Rente austr. 4% de corône	95.—
Note italiene	—.—

Cursul pieţei Braşov.

Din 8 Octomvrie n. 1902.

	Cump.		Vĕnd.
Bancnot rom.	18.90		18.94
Argint român.	18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	19.04	„	19.07
Galbenĭ	11.20	„	10.30
Ruble Rusescĭ	2.54	„	—.—
Mărcĭ germane	117.25	„	—.—
Lire turcescĭ	21.40	„	21.50
Scris fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—

Nr. **6249**—1902.

PUBLICAŢIUNE,

referitóre la petrecerea în cólele de dare a tuturor soiurilor de dare pe anul curent.

Deşi sub nr. 5861—1902 s'a emis provocare specială din partea acestui oficiu; totuşĭ o parte însemnată a cetăţenilor contribuabilĭ nu şi-au presentat cólele de dare spre a li-se petrece în acelea suma cât are se o plătéscă la fie-care soiu dare pe anul curent.

De aceea se provócă cetăţenimea contribuabilă a-şi presenta negreşit cólele de dare la acest oficiu în terminul dela 6—13 Octobre 1902.

Cei-ce nu vor urma provocărei, vor fi pedepsiţĭ pentru disordine cu 10 corone.

Brassó, în 2 Septemvre 1902.

2—2 (701) *Perceptoratul orăşenesc.*

PUBLICAŢIUNE.

Pentru tóte realităţile aparţinĕtóre moştenitorilor defunctului Dr. Otrobán Nándor s'a fixat ḑiua de vêndare

pe 20 Octomvrie st. n. a. c. diminéţa la 9 óre

în cancelaria d-lui notar public regesc Schnell Károly (strada Vămii nr. 15) şi unde nu se va lăsa nimic din preţul strigărei. Oferte se vor primi şi în scris.

	Corone.
1) Casa de lemn, în Brassó (Scheiŭ) Podu Creţului nr. 107 nou (676 vechiŭ) indusă în cartea funduară nr. 2660, n-rii top. 3348, 3349.	700
2) Villa din Predeal, cu tot mobilarul din ea şi cu aranjamentul, indusă în cartea funduară din Brassó, nr. 10,961 A † 25.404/12 nr. top.	10,000
3) In Bácsfalu, casa cu nr. 446, cu 9 apartamente de locuit cu o grădină de póme, odăile folositóre pentru locuinţă de vară, dimpreună cu mobiliarul, indusă în cartea funduară nr 598 A † 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 n-rii top.	12,000
4) In Bácsfalu casa nr. 445, cu patru locuinţe şi grădină, indusă în curtea funduară nr. 589 A † 1358, 1359/2, 1360/2, 1361/2, 1363/2, 1364/2 n-rii top.	5,000
5) In Elŏpatak staţiune balneră aşa numită „Villa Zona" cu întreg aranjamentul, cu mobilele din ea, cu dreptul la băi, la apa minerală, indusă în cartea funduară nr. 318 A † 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 3744 nr. top.	8,000
6) Casele din Brassó, Strada Porţii nr. 16 şi cel vechiŭ 488, indusă în cartea funduară nr. 2560 nr. top. 5434, şi casa din strada Spitalului nr. 11 nou şi cel vechiŭ 475, nr. top. 5420, două case legate una de alta (fost Hotel Baross.)	80,000
7) Imobilul din Apácza loc de zidire, indus în cartea funduară nr. 1011, n-rii top. 1601/2, 1602/2, 1603/3.	100
8) Livadea din Tuşnad nr. 976 indusă în cartea funduară nr. A † 12,508/12	1,000
9) Realitatea aflătóre în Bölön nr. 634 indusă în cărţile funduare sub nr. A † 2759/3	200
10) O şură aflătóre în Agostonfalva.	800
11) O baie de fer in Felső-Rákos,	600
12) Realităţile aflătóre în Bardocz sub nr. 674 şi 736 indusă în cartea funduară sub nr. A † 263, 266 şi 267/1, 267/2	1,400

Din preţul strigărei ofertanţii au a depune un vadiu de 10% în banĭ gata séu în hârtii de valóre.

Informaţiunĭ se pot lua în cancelaria d-lui advocat Dr. Zakarias János (Brassó, Strada Spitalului militar nr. 3) unde se va lua în considerare condiţiunile date de d-l notar public regesc Schnell Károly.

Brassó, în 2 Septemvre 1902.

Szabó Alexandru,

660,8—8 esecutorul oficial al rĕmasului D-rului Otroban Nándor.